T071 BL 1 (035) Nói Về Pháp Diệt Tránh-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 23

Phaàn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH VAØ YEÁT MA

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo cuøng nhau tranh chaáp laïi cuøng nhau tranh tuïng. Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo tranh nhau, Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo-ni tranh nhau, Tyø-kheo-ni vôùi Tyø-kheo-ni tranh nhau, Tyø-kheo-ni vôùi Tyø-kheo tranh nhau. Khi aáy, Xieån-ñaø boû Tyø-kheo yeåm trôï Tyø-kheo-ni, vieäc chöa xaûy ra tranh tuïng laïi khôi roäng laøm cho sinh chuyeän, vieäc ñaõ xaûy ra tranh tuïng laïi khôi roäng theâm ra, chöa chaám döùt thì khoâng theå chaám döùt, ñaõ chaám döùt thì laøm cho phaùt khôûi laïi. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc aáy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Vieäc laøm cuûa caùc thaày laø phi phaùp, khoâng phaûi ñaïo tuøy thuaän. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo tranh nhau... cho ñeán caâu: boû Tyø- kheo yeåm trôï Tyø-kheo-ni ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Coù boán thöù tranh chaáp: 1. Do lôøi noùi. 2. Do giaùo giôùi. 3. Do phaïm toäi. 4. Do söï vieäc. Do caùc söï vieäc naøy neân Phaät vì caùc Tyø-kheo kieát baûy phaùp Dieät traùnh. Neáu coù caùc söï tranh chaáp khôûi leân ñöôïc duøng ñeå dieät tröø: 1. Neân trao cho phaùp Tyø-ni Hieän tieàn thì trao phaùp Tyø-ni Hieän

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 515

tieàn. 2. Neân trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm thì trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm. 3. Neân trao cho phaùp Tyø-ni Baát si thì trao cho phaùp Tyø-ni Baát si. 4. Neân trao cho phaùp Töï ngoân thì trao cho phaùp Töï ngoân. 5. Neân trao cho phaùp Ña nhaân ngöõ thì trao cho phaùp Ña nhaân ngöõ. 6. Neân trao cho phaùp Thaûo phuù ñòa thì trao cho phaùp Thaûo phuù ñòa. 7. Neân trao cho phaùp Boån ngoân trò thì trao cho phaùp Boån ngoân trò. Theá naøo goïi laø do lôøi noùi? Neáu Tyø-kheo cuøng nhau tranh caõi, coù ngöôøi noùi laø phaùp, coù ngöôøi noùi laø phi phaùp, laø luaät phi phaùp, laø phaïm phi phaùp, laø troïng phi troïng, laø höõu dö phi höõu dö, laø toäi thoâ phi toäi thoâ, laø caàn duøng Yeát-ma xuaát toäi, khoâng caàn duøng Yeát-ma xuaát toäi, laø Phaät thuyeát giaûng, phi Phaät thuyeát giaûng, laø do Phaät cheá, phi do Phaät cheá, do ñoù ñöa ñeán giaän döõ maéng nhieác nhau. Nhö vaäy goïi laø söï tranh chaáp do lôøi noùi. Theá naøo goïi laø do giaùo giôùi? Tyø-kheo giaùo giôùi Tyø-kheo noùi: Thaày nhôù coù phaïm Ba-la-di khoâng? Nhôù coù phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu- lan-giaù, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la, aùc thuyeát khoâng? Tyø-kheo kia khoâng vui khoâng chaáp nhaän, do

ñoù ñöa ñeán söï tranh caõi. Nhö vaäy goïi laø tranh chaáp do giaùo giôùi. Theá naøo goïi laø do phaïm toäi? Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, cho ñeán aùc thuyeát, hôn nöõa do söï tranh chaáp cuøng nhau traùch maéng khieán thaân, khaåu, yù tuoân ra ñieàu xaáu aùc, nhö vaäy goïi laø söï tranh chaáp do phaïm toäi. Theá naøo goïi laø do söï vieäc? Taát caû caùc vieäc laøm cuûa Taêng ñeàu Yeát-ma vaø caùc vieäc caàn laøm, ñöa ñeán söï tranh caõi. Nhö vaäy goïi laø tranh chaáp do söï vieäc. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do lôøi noùi thì duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: - Laøm theá naøo ñöôïc chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo tranh caõi: Laø phaùp phi phaùp, cho ñeán do Phaät cheá, phi do Phaät cheá. Taêng nhö phaùp, nhö Tyø-ni, nhö lôøi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 516

Phaät daïy ñeå chaám döùt. Neáu vò kia noùi: Laø phaùp, laø lôøi Phaät daïy, chaáp nhaän ñaây laø ñieàu phaûi nhaãn nhòn thì goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn chaám döùt. Theá naøo goïi laø Hieän tieàn? Hieän tieàn coù ba thöù: Taêng hieän tieàn, Nhaân hieän tieàn vaø Tyø-ni hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Taêng hieän tieàn? Taêng taäp trung hoøa hôïp, nhö theá goïi laø Taêng hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Nhaân hieän tieàn? Ngöôøi cuøng tranh caõi nhau coù maët, nhö vaäy goïi laø Nhaân hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn? Neân duøng phaùp naøo, duøng luaät naøo, duøng lôøi daïy naøo cuûa Phaät ñeå chaám döùt ñöôïc thì duøng ñeå chaám döùt, nhö vaäy goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn. Neáu ñaõ chaám döùt nhö vaäy roài, vò naøo khôi trôû laïi thì phaïm toäi Ba-daät-ñeà. Laïi nöõa, neáu chaám döùt tranh chaáp do lôøi noùi nhö vaäy, song söï chaám döùt naøy khoâng laøm cho Tyø-kheo vui loøng nghe theo thì Tyø-kheo ôû truù xöù khaùc hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba Tyø-kheo cho ñeán moät chuùng thoâng minh, trí tueä, hieåu roõ Ba-la-ñeà-moäc-xoa, phaûi suy nghó coù traùch nhieäm ñeán ñeå chaám döùt vieäc naøy. Ñaây laø vieäc laøm toát ñeïp phaûi ñeán ñeå chaám döùt. Tröôùc heát xin ñeán vôùi trong chuùng aáy, vò Tyø-kheo bieát phaùp, phaûi ngoû lôøi ñeà caäp ñeán ngoïn ngaønh cuûa vaán ñeà, sau ñoù môùi yeâu caàu hôïp Taêng. Taêng hôïp roài neân noùi: Thaày neân traùnh xa, chuùng toâi cuøng nhau baøn luaän vieäc cuûa thaày, Tyø-kheo aáy ñi traùnh roài, Taêng neân cuøng nhau nghò baøn. Neáu Tyø-kheo kia thaät loøng baøy toû lôøi yeâu caàu chuùng ta nhö phaùp, nhö luaät maø chaám döùt vieäc naøy, chuùng ta neân cuøng nhau nhö phaùp, nhö luaät maø chaám döùt. Neáu Tyø-kheo kia khoâng noùi nhö söï thaät, chuùng ta khoâng ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät chaám döùt vieäc ñoù. Tyø-kheo tranh caõi nhau kia cuõng neân nghò baøn: Neáu Taêng nhö phaùp, nhö luaät ñuùng möùc vôùi söï vieäc, ngaøy nay, ngaøy mai hay ngaøy moát chaám döùt söï vieäc cuûa chuùng ta, chuùng ta neân ñoái vôùi Taêng trình baøy ñaày ñuû goác, ngoïn cuûa söï vieäc ñeå nhôø Taêng chaám döùt. Ñöông söï ñaõ ñeán trong Taêng trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Coù hai caùch ñeå Taêng ñöa ra: Hoaëc noùi neân nhö theá naøy, hoaëc noùi khoâng neân nhö theá naøy, khoâng theå quyeát ñònh, Taêng neân noùi: Tuøy thaày choïn trong hai caùch noùi, moãi beân môøi boán vò laøm ñoaùn söï. Taêng noùi Tyø-kheo caõi nhau moãi beân môøi boán vò roài, Taêng phaûi

baïch nhò Yeát-ma ñeå sai. Tröôùc heát neân Yeát-ma hai laàn ba vò, sau Yeát-ma hai vò. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo... laøm ngöôøi ñoaùn söï, nhö phaùp, nhö luaät ñeå chaám döùt vaán ñeà caõi nhau kia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo...

laøm ngöôøi ñoaùn söï, nhö phaùp, nhö luaät ñeå chaám döùt vieäc tranh caõi kia. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo... v.v... laøm ngöôøi ñoaùn söï. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn ñeå chaáâm döùt vieäc tranh caõi do lôøi noùi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo voâ trí laøm ngöôøi ñoaùn söï, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaønh töïu naêm phaùp neân sai: Ñieàm tónh ghi nhaän lôøi leõ ngöôøi khaùc, khoâng giaän, kheùo ghi nhôù lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc, kheùo tìm hieåu yù cuûa lôøi noùi, hoûi thì noùi, khoâng hoûi khoâng noùi, khi noùi khoâng cöôøi. Ngöôïc laïi naêm phaùp naøy khoâng neân sai. Laïi coù naêm phaùp neân sai: Khoâng laøm theo yù muoán, söï giaän hôøn, söï si meâ, söï sôï seät, khoâng noùi leùn. Ngöôïc laïi naêm phaùp ñaây khoâng neân sai. Neáu Tyø-kheo khoâng ñöôïc Taêng sai, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba tuy thoâng minh trí tueä, ngoài ôû choã ngoài cao song muoán gaây loaïn cho ñoaùn söï, Taêng neân môøi ra ngoaøi. Laïi coù Tyø-kheo tuy ñoïc tuïng nhieàu maø khoâng hieåu roõ yù nghóa, muoán gaây roái cho ñoaùn söï, ngöôøi ñoaùn söï neân noùi: Nghóa cuûa kinh khoâng phaûi nhö vaäy. AÙp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn ñeå chaám döùt. Neáu khi duøng caùch thöùc nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, coù Tyø-kheo noùi: Neân duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt vieäc naøy, Taêng neân noùi: Thaày noùi hay ñaáy, nhöng thaày coù hieåu roõ ña nhaân ngöõ hay khoâng? Neáu noùi, khoâng hieåu roõ. Taêng neân töøng vò moät quôû traùch: Thaày khoâng hieåu roõ ña nhaân ngöõ, taïi sao noùi, neân duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt vieäc naøy? Neáu Taêng khoâng quôû traùch thì ñeàu phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu noùi, hieåu roõ. Taêng neân hoûi: Duøng nhö theá naøo goïi laø ña nhaân ngöõ? Vò aáy ñaùp: Duøng Yeát-ma ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: Do ñaâu bieát laø nhieàu? Ñaùp: Neân haønh truø. Taêng laïi hoûi: Thaày noùi hay ñaáy, nhöng thaày hieåu roõ bao nhieâu phaùp haønh truø ñuùng phaùp, bao nhieâu phaùp haønh truø khoâng ñuùng phaùp khoâng? Neáu noùi khoâng bieát, Taêng cuõng neân quôû traùch nhö treân. Neáu noùi bieát thì Taêng neân baûo noùi möôøi caùch haønh truø khoâng nhö phaùp vaø möôøi caùch nhö phaùp. Theá naøo laø möôøi caùch khoâng nhö phaùp? Neáu do vieäc nhoû maø ruùt theû ñeå haønh truø. Do khoâng bieát roõ vaán ñeà maø ruùt theû ñeå haønh truø. Do khoâng tìm hieåu roõ caên baûn cuûa vaán ñeà maø ruùt theû haønh truø. Phi phaùp maø ruùt theû haønh truø. Muoán soá baát nhö phaùp nhieàu maø ruùt theû haønh truø. Bieát soá baát nhö phaùp nhieàu maø ruùt theû haønh truø. Ruùt theû haønh truø ñeå phaù Taêng. Bieát haønh truø thì Taêng seõ bò phaù maø ruùt

theû. Khoâng tuøy theo thieän tri thöùc haønh truø maø

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 518

ruùt theû. Taêng khoâng hoøa hôïp haønh truø maø ruùt theû. Ngöôïc laïi möôøi ñieàu treân laø nhö phaùp. Neáu thaønh töïu möôøi boán phaùp thì Taêng neân sai laøm ngöôøi haønh truø: Bieát möôøi ñieàu nhö phaùp laïi khoâng laøm theo yù muoán, söï giaän hôøn, söï si meâ, söï sôï seät. Nhö vaäy laø möôøi boán phaùp. Taêng neân laøm hai loaïi theû, moät thöù nhö phaùp, moät thöù khoâng nhö phaùp. Xöôùng: Neáu noùi nhö phaùp thì ruùt theû nhö phaùp, neáu noùi khoâng nhö phaùp thì ruùt theû khoâng nhö phaùp. Xöôùng xong baét ñaàu thi haønh. Chính mình thaâu theû roài ñeán choã vaéng ñeå kieåm. Neáu theû khoâng nhö phaùp nhieàu neân khieán ñöùng daäy: caùch xa tröôùc choã ngöôøi ngoài, noùi rieâng: Ñaây laø lôøi Phaät daïy phaùp ngöõ, luaät ngöõ. Ñaïi ñöùc neân boû phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy. Noùi nhö vaäy roài, haønh truø laïi. Neáu ngöôøi khoâng nhö phaùp coøn nhieàu, neân xöôùng: Nay Taêng chöa giaûi quyeát ñöôïc vieäc naøy, quyù vò coù theå tuøy yù giaûi taùn, sau seõ giaûi quyeát, chöù khoâng neân duøng phi phaùp giaûi quyeát. Neáu ngöôøi nhö phaùp nhieàu neân baïch nhò Yeát-ma ñeå chaám döùt söï vieäc. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng duøng ña nhaân ngöõ chaám döùt söï tranh chaáp naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng nay duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt söï tranh chaáp naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng duøng ña nhaân ngöõ chaám döùt söï tranh chaáp naøy roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaáâm döùt vieäc tranh caõi do lôøi noùi. Toân giaû Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Söï tranh caõi do giaùo giôùi duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni ÖÙc nieäm, Tyø-ni Baát si, Boån ngoân trò ñeå chaám döùt. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laøm theá naøo ñeå chaám döùt? Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo hoûi moät Tyø-kheo: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba- la-di vaø bieân toäi Ba-la-di hay khoâng? Tyø-kheo aáy traû lôøi: Khoâng nhôù. Hoûi ñeán laàn thöù ba vaãn ñaùp nhö laàn ñaàu. Tyø-kheo nhö vaäy Taêng neân Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khoâng neân trò toäi Tyø- kheo kia. Tyø-kheo bò hoûi neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 519

boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái baïch: Toâi Tyø-kheo teân laø... bò Tyø-kheo teân laø... Ba laàn ñeán toâi hoûi: Thaày coù nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay laø bieân toäi Ba-la-di hay khoâng? Toâi cuõng traû lôøi laø khoâng nhôù, neân ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm ñeå cho vò kia khoûi phaûi hoûi toâi maõi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xin nhö vaäy. Taêng neân caân nhaéc Tyø- kheo naøy, tröôùc ñaây khoâng khuyeát giôùi, oai nghi nhö phaùp hay khoâng? Thaân, khaåu, yù thanh tònh hay chaêng? Öa hoïc giôùi hay khoâng? Ñeán moät Tyø-kheo hoûi, ñeán hai, ba vò vaø

Taêng hoûi xem noùi coù choã maâu thuaãn khoâng? Taêng caân nhaéc nhö vaäy, neáu bieát Tyø-kheo naøy tröôùc khuyeát giôùi, ñuû caùc ñieàu baát thieän, thì khoâng neân trao. Neáu bieát khoâng phaïm Ba-la-di vaø bieân toäi Ba-la-di, neân Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán tröôùc Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù, nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khieán Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán hoûi toâi maõi. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, ñeå Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán hoûi toâi maõi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán tröôùc Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù, nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, ñeå Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán toâi hoûi maõi. Nay Taêng cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khieán Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toäi naøy maõi. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni ÖÙc nieäm chaám döùt söï tranh caõi do giaùo giôùi. Neáu Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Tyø-kheo kia traû lôøi khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Vò kia Ba laàn hoûi, toâi cuõng traû lôøi nhö laàn ñaàu. Tyø-kheo nhö vaäy Taêng neân trao cho phaùp Tyø-ni Baát si, khoâng neân trò toäi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 520

Tyø-kheo ñoù. Tyø-kheo ñoù neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni Baát si, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toâi maõi. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng neân caân nhaéc Tyø-kheo naøy, tröôùc ñaây khoâng khuyeát giôùi, oai nghi nhö phaùp khoâng? Thaân, khaåu, yù, nghieäp thanh tònh khoâng? Öa hoïc giôùi khoâng? Ñeán moät Tyø-kheo hoûi, cho ñeán hai, ba vò vaø Taêng hoûi xem noùi coù choã khaùc nhau khoâng? Neáu Taêng bieát Tyø-kheo ñoù, tröôùc kia coù caùc vieäc aùc thì khoâng neân cho. Neáu khoâng nhö vaäy thì Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni Baát si. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán Taêng trình baøy:

Tyø-kheo kia teân laø… Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi: Khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Nay ñeán Taêng xin Tyø-ni Baát si, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toâi maõi. Nay Taêng cho phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoâng ñeán hoûi toäi naøy nöõa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø… ñeán Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø… Ba laàn ñeán choã toâi… cho ñeán caâu: Nay Taêng cho phaùp Tyø-ni Baát si ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toäi naøy nöõa. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø… phaùp Tyø-ni Baát si roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni Baát si chaám döùt söï tranh caõi do giaùo giôùi. Neáu Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di khoâng? Vò kia traû lôøi: Khoâng nhôù. Ba laàn hoûi, môùi traû lôøi: Toâi nhôù coù phaïm toäi nheï. Laïi hoûi trôû laïi: Thaày phaïm toäi nheï coøn khoâng noùi vôùi ai, huoáng hoà laø phaïm troïng toäi, thaày neân kheùo suy nghó ñieàu ñoù! Ñöông söï traû lôøi: Toâi hoaøn toaøn khoâng nhôù. Hoûi laàn nöõa môùi traû lôøi: Toâi nhôù coù phaïm Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di. Traû

lôøi nhö vaäy roài, laïi tìm caùch noùi: Toâi khoâng nhôù phaïm troïng toäi, noùi cho vui vaäy thoâi. Tyø-kheo nhö vaäy, Taêng neân trao cho Boån ngoân trò. Boån ngoân trò coù hai thöù: Moät laø coù theå saùm hoái. Hai laø khoâng theå saùm hoái. Tyø-kheo kia ñaõ noùi phaïm troïng toäi, neân trao cho phaùp troïn ñôøi khoâng theå saùm hoái, Baïch-töù-yeát-ma. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân laø… Tyø-kheo kia teân laø… ñeán Tyø-kheo ñoù hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di khoâng? Traû lôøi: Khoâng nhôù. Hoûi laàn thöù hai cuõng noùi khoâng nhôù, sau Ba laàn hoûi môùi noùi: Khoâng nhôù phaïm troïng toäi, nhôù coù phaïm toäi nheï. Laïi hoûi: Toäi nheï thaày coøn khoâng phaùt loà huoáng hoà laø toäi naëng. Nay, thaày chaéc chaén nhôù phaïm toäi naëng hay khoâng? Vaãn traû lôøi: Khoâng nhôù. Hoûi laïi, cuõng noùi khoâng nhôù… Hoûi ñeán laàn thöù saùu, vaäy sau môùi noùi: Toâi nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di. Traû lôøi nhö vaäy roài laïi tìm caùch noùi laïi: Toâi khoâng nhôù coù phaïm troïng toäi, nhöng noùi cho vui vaäy thoâi. Nay Taêng trao phaùp Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø… Tyø-kheo kia teân laø… ñeán choã ñoù hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi… cho ñeán caâu: Nay Taêng trao phaùp Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ thuaän cho Tyø-kheo teân laø… phaùp

Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn Boån ngoân trò chaám döùt vieäc tranh caõi do giaùo giôùi. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do phaïm toäi duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Thaûo phuû ñòa, Töï ngoân ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: - Baèng caùch naøo ñöôïc chaám döùt? Phaät daïy: - Nhö moät Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo, ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái, chaáp tay: Ñaïi ñöùc! Toâi teân laø... phaïm toäi nhö vaäy, nay ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái. Tyø-kheo kia neân hoûi: Thaày töï thaáy toäi hay khoâng? Vò aáy

noùi: Toâi töï thaáy toäi. Laïi neân hoûi: Thaày muoán saùm hoái phaûi khoâng? Ñaùp: Vaâng, toâi muoáân saùm hoái! Tyø-kheo kia noùi: Sau naøy thaày ñöøng neân taùi phaïm. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn Töï ngoân ñeå chaám döùt söï tranh caõi do phaïm toäi. Neáu moät Tyø-kheo ñeán choã hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, chuùng ñoâng Tyø-kheo, hoaëc hai Tyø-kheo cho ñeán chuùng ñoâng Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo cho ñeán chuùng ñoâng Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Neáu coù Tyø-kheo tranh caõi, cuøng maéng nhieácnhau, laøm nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù. Sau laïi nghó: Chuùng ta tranh caõi cuøng nhau maéng nhieác laøm nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù, nay coù theå ñeán giöõa Taêng tröø toäi taùc phaùp Thaûo phuù ñòa saùm hoái hay khoâng? Caùc Tyø-kheo naøy, cho pheùp giöõa Taêng tröø toäi. Taêng neân trao cho phaùp baïch nhò Yeát-ma saùm hoái nhö Thaûo phuù ñòa. Tyø-kheo tranh caõi kia neân taäp trung heát ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Chuùng toâi cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù, sau roài khôûi yù nieäm nhö vaày: Chuùng ta cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù. Nay coù theå ñoái tröôùc Taêng tröø toäi baèng phaùp aên naên laáy coû che ñaát hay chaêng? Nay ñeán tröôùc Taêng xin phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Thöa Ba laàn nhö vaäy roài, duoãi hai tay xuoáng goái moïp saùt ñaát, höôùng ñeán thaày Yeát-ma moät loøng thích thoï Yeát-ma. Thaày Yeát-ma xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù, sau ñoù khôûi yù nieäm nhö vaày: Chuùng ta cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù. Nay coù theå ñoái tröôùc Taêng tröø toäi baèng phaùp aên naên laáy coû che ñaát hay chaêng? Nay ñeán tröôùc Taêng xin phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Baáy giôø, Taêng trao cho phaùp aên naên nhö laáy coû che ñaát. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùc Tyø-kheo naøy cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho caùc Tyø-kheo naøy phaùp aên naên nhö laáy coû che ñaát. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñaây goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn nhö coû che ñaát, chaám döùt söï tranh caõi do phaïm toäi.

Theá naøo goïi laø nhö coû che ñaát? Caùc Tyø-kheo kia khoâng noùi laïi caên nguyeân cuûa söï tranh caõi, Taêng cuõng khoâng hoûi laïi nguoàn goác cuûa vaán ñeà. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do söï vieäc, duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Tuøy theo söï tranh caõi, duøng baûy vieäc ñeå chaám döùt. Neáu moät Tyø- kheo ñeán choã moät Tyø-kheo ñem phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy, ñeå chaám döùt söï tranh caõi, maø noùi: Laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. Neáu aùp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi naøy, goïi laø chaám döùt phi phaùp. Neáu moät Tyø-kheo ñeán hai Tyø-kheo, cho ñeán choã Taêng, hoaëc hai Tyø- kheo cho ñeán choã Taêng, ñeán choã moät Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng cuõng nhö vaäy. Neáu moät Tyø-kheo ñeán choã moät (hai) Tyø-kheo ñem nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, noùi: Laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. AÙp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, goïi laø chaám döùt nhö phaùp. Neáu moät Tyø-kheo ñeán hai, ba Tyø-kheo, cho ñeán choã Taêng, hoaëc hai Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng, ñeán moät Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng cuõng nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.